

En socialnämnd får föra talan om fastställelse av moderskap som ställföreträdare för ensamkommande barn

För att två ensamkommande barn skulle få flytta till en kvinna som kommit till Sverige och som sagt att hon var mor till barnen krävdes enligt socialnämnden att moderskapet fastställdes av domstol. Sedan tingsrätten och hovrätten avvisat socialnämndens talan för barnens räkning har Högsta domstolen nu kommit fram till att socialnämnden får föra en sådan talan.

När ett syskonpar kom till Sverige fick de en god man enligt lagen om god man för ensamkommande barn. Härefter kom en kvinna till Sverige och sa att hon var barnens mor. Gode mannen förde inte barnens talan om fastställande av moderskap vid domstol. Socialnämnden väckte därför talan för barnens räkning. Den talan avvisades av tingsrätten och hovrätten. Domstolarna ansåg att det bara var den gode mannen och inte socialnämnden som hade rätt att företräda barnen.

En god man för ensamkommande barn ansvarar för barnets personliga förhållanden och sköter barnets angelägenheter. Gode mannen har rätt att för barnens räkning föra en moderskapstalan. Någon lagregel om att socialnämnden har en sådan rätt finns inte. Däremot finns det regler om att nämnden kan föra en motsvarande talan om faderskap för barns räkning. Enligt grunderna för den bestämmelsen och i enlighet med Sveriges internationella åtaganden får socialnämnden enligt Högsta domstolen anses ha behörighet att föra barnets talan i mål om fastställande av moderskap, bland annat med hänsyn till barnets rätt att få klarhet om sitt ursprung. Enligt Högsta domstolen har socialnämnden denna möjlighet trots att också gode mannen får föra talan.

Det ankommer nu på tingsrätten att pröva den talan om moderskap som socialnämnden för som ställföreträdare för barnen.

Målnr: Ö 752-21 och Ö 753-21